TUYỂN TẬP THƠ NGUYỄN TẤT NHIÊN

"….BỞI YÊU EM NÊN SẦU KHỔ DỊU DÀNG…."

Huyvespa.multiply.com

[Pick the date]

Nguyễn Tất Nhiên sinh ngày 30 tháng 5 năm 1952 tại quận Đức Tu, tỉnh Biên Hòa và mất ngày 3 tháng 8 năm 1992 tại California.

Nguyễn Tất Nhiên theo học trường trung học Ngô Quyền từ năm 1963 cho tới năm 1970. Lúc mới vừa lên trung học đệ nhất cấp, Nguyễn Tất Nhiên đã làm thơ. Theo lời những người bạn cùng trường lúc đó, thơ của Nguyễn Tất Nhiên đã rất hay từ nhỏ. Lúc đó Nguyễn Tất Nhiên thành lập thi văn đoàn với bạn học là Đinh Thiên Phương, tên thật là Đinh Thiên Thọ. Cả hai thi sĩ học trò này cùng chung nhau xuất bản tập thơ *Nàng thơ trong mắt* năm 1966, khi đó Nguyễn Tất Nhiên được 14 tuổi. Trong tập thơ này Nguyễn Tất Nhiên lấy bút hiệu là **Hoài Thi Yên Thi**.

Thời gian này, Nguyễn Tất Nhiên đã gặp một cô gái người miền Bắc tên là Duyên và có với cô này một tình cảm nhẹ nhàng nhưng không thành công vì hoàn cảnh gia đình và cả tính nghệ sĩ của Tất Nhiên. Dù vậy, cô gái tên Duyên này cũng đã là cảm hứng cho Tất Nhiên sáng tác khá nhiều bài thơ *Khúc tình buồn*, hay các bài *Cô Bắc Kỳ nho nhỏ, Linh mục, Em hiền như ma sơ….*

Tâm hồn nghệ sĩ của Nguyễn Tất Nhiên đã bộc lộ từ lúc ông còn rất trẻ. Đầu óc của ông được miêu tả lúc nào cũng như mơ mộng suy nghĩ đâu đâu, không tập trung ngay cả khi đang học. Bạn bè thời gian này gọi đùa ông là Hải Ngáo hay Hải Khùng. Tương truyền, có một buổi sáng, Nguyễn Tất Nhiên đứng giữa ngã tư ở Biên Hòa như chỗ không người, bỏ tay trong túi quần nhìn lên trên trời.

Mối tình vô vọng với cô Duyên, nỗi đam mê, niềm đau khổ làm người đã tạo nên phong cách thơ của ông.

Theo lời kể của nhà thơ Thái Thụy Vy: *"hồi chưa nổi tiếng, trời nắng chang chang mà anh ưa mặc cái manteau mua ở khu Dân sinh, mồ hôi nhễ nhại, ưa đạp xe đạp đi cua cô em Bắc Kỳ nho nhỏ tên Duyên..."*

Giai đoạn từ năm 1971 trở về sau

Sự nghiệp của Nguyễn Tất Nhiên thời gian đầu không mấy thành công: thơ ông in ronéo tặng không cho các nữ sinh đều bị quăng vào thùng rác[cần dẫn nguồn]. Những tập thơ gửi bán trong các tiệm sách đầu chợ Biên Hòa để đến giấy đổi màu vàng vẫn không bán được.

Cho đến khi thơ ông được một số thầy giáo gửi đăng báo *Sáng tạo* của Mai Thảo, rồi Phạm Duy, Nguyễn Đức Quang thấy đó mà phổ nhạc thì mới bắt đầu nổi tiếng.

Vào khoảng năm 1972 hoặc 1973, Nguyễn Tất Nhiên nhận được giấy gọi nhập ngũ vào trường Võ bị Thủ Đức. Tuy nhiên mới vào Trung Tâm 3 Quang Trung, ông đã được cho thôi về vì lý do tâm thần bất ổn. Sau năm 1975, Nguyễn Tất Nhiên sống ở trong nước vài năm, sau đó sang định cư tại Pháp, rồi cuối cùng sang Mỹ sống ở Quận Cam.

Sau ông lấy vợ có tên là Minh Thủy, có 2 đứa con trai.

Ngày 3 tháng 8 năm 1992, người ta thấy ông nằm chết trong một xe hơi cũ, đậu dưới bóng cây trong sân chùa tại California.

Tác phẩm

Thơ của Nguyễn Tất Nhiên nổi tiếng với những tác phẩm viết về cảm tình tuổi trẻ, bằng cách đào sâu vào cảm xúc, tư tưởng của con người. Ông thổi một làn gió mới vào thơ Việt Nam với đầy những ý tưởng kỳ lạ: *Người yêu là dao nhọn* (trong bài *Khúc buồn tình*), là tín đồ duy nhất: "*Tín đồ là người tình, người tình là ác quỷ, ác quỷ đầy quyền năng*", còn tôi "*là linh mục, giảng lời tình nhân gian*", một cách ẩn dụ táo bạo để nói về cái tình cảm âu yếm trong đau khổ, lạc quan trong bi thiết của người yêu, được thể hiện bằng những lời lẽ bông đùa nhưng ngụ ý sâu cay. Nhiều bài khác thì gợi nên hình ảnh của tuổi học trò, vừa hồn nhiên, vừa nghịch ngợm ("Duyên tình con gái Bắc", "Bởi yêu em nên sầu khổ dịu dàng")...

Thơ của ông do đó được đón nhận như một hiện tượng, cùng với sự quan tâm của các nhạc sĩ nổi tiếng lúc ấy như là Phạm Duy, Nguyễn Đức Quang…những dòng thơ kỳ lạ đã được phổ biến hầu khắp, được nhiều giới yêu thích.

Tác phẩm đã in[i]

- *Nàng thơ trong mắt* (thơ, Biên Hòa, 1966, cùng với Đinh Thiên Phương)
- *Dấu mưa qua đất* (thơ, Biên Hòa, 1968, cùng với bút đoàn Tiếng Tâm Tình)
- *Thiên Tai* (Thơ, 1970)

- *Thơ Nguyễn Tất Nhiên* (thơ góp nhặt từ 1969-1980, nhà xuất bản Nam Á - Paris in lần đầu tiên năm 1980)
- *Những năm tình lận đận* (tập nhạc 1977-1984, nhà xuất bản Tiếng Hoài Nam, Hoa Kỳ 1984)
- *Chuông mơ* (Thơ từ năm 1972-1987, nhà xuất bản Văn Nghệ - California, 1987)
- *Tâm Dung* (thơ, Người Việt 1989)

Ngoài sáng tác thơ, ông còn viết một số bài nhạc, nổi tiếng trong số đó là bài *Chiều trên đường Hồng Thập Tự*…

MINH KHÚC

Tập "Minh khúc" gồm 10 bài, là những bài Nguyễn Tất Nhiên đã gom lại thành tập và photo thành vài bản. Một số bài trong tập đã được in trên báo dạo đó nhưng vào thời điểm internet chưa thông dụng nên không được lưu trữ trên mạng. Đây là bản do Nguyễn Hoàng Nam, em của NTN, đã tìm được và cung cấp.

Minh khúc, 89

ví dù lá đỏ đường xưa
ngoài hiên những nụ tình chưa muốn tàn

ví dù tóc gọi thời gian
ngàn mây phiêu lãng cũng cần suối sông

ví dù gối đã lìa chăn
thì chăn gối cũng bao lần với nhau

ví dù trước đã lìa sau
thì sau trước trước sau sao vẫn là
ai gieo tiếng dữ rồi ra
lược gương nhau nhé tình ta với mình!

Westminster, CA, 14.7.89

Minh khúc 2

khi mà, dòng đã xa sông
thì trăng vẫn chiếu buồn trong tháng ngày

khi mà, chim đã xa bay
thì cây vẫn trái tình hoài trông mong

khi mà, mồ cỏ thu đông
thì xuân xanh vẫn phượng hồng hè xưa

khi mà, lạnh bếp tàn tro
me long lanh lá rừng chưa hết ngàn

đường duy tân – chợ bến thành
chân ai thả bộ còn in khóe cười
đời quên sao có ngậm ngùi
đời nhớ sao lại có người cố quên?

Westminster, CA, 19.7.89

Minh khúc 3

khi em cùng nắng tan trường
áo đơm hương gió lòng thơm hương chiều
có người không biết rằng yêu
phần ai quả tráp khăn điều phúc ai?

khi em mỏng mảnh hình hài
nơ nhung cho tóc đừng bay mất hồn
có người ngơ ngẩn hoàng hôn
hay hàng trụ điện suốt đường tương tư?

khi em bước nhẹ dường như
không gian mà một tờ thư tỏ tình
có người vừa tức giận mình
vừa không biết phải theo nhìn... để chi?

khi em là nắng xuân thì
là mưa trung học ước gì song đôi
có người – không phải là tôi

vì thơ tôi đẹp hơn tôi thất tình!

Westminster, CA, 22.7.89

Minh khúc 4

chút lòng, đáp lễ cho nhau
vết đau hạnh ngộ kiếp sau bù đền

chút tình, đáp nghĩa nhân duyên
dấu sinh ly mãi còn riêng vợ chồng

chút son thô, chắc đủ hồng
cho môi ai dễ thương còn thương thêm

em cười, không sót chút duyên
cho anh chê xấu mà quên chữ tình
em tươi, không sót chút hiền
cho anh chê nết không thèm dây dưa

thôi thì tan hợp nghìn xưa
thì thôi gió đập đò đưa mặc đò...

Santa Ana, CA, 25.7.89

Minh khúc 5

tay đèn ngoắc bóng phố khuya
phố khuya khuya phố chia lìa ước mơ
và, cô đơn giết mòn chờ
và, hun hút có ai ngờ vẫy theo?

cô liêu tôi đứng nghe chiều
bảo đêm khua thức bao điều tàn phai
và, mang cũ kỹ thêm vài
và, tôi đứng đợi ngày mai chút già...

Westminster, CA, 26.7.89

Minh khúc, 90

đường không gian – đã phân ly
đường thời gian – đã một đi không về...

những con đường mịt sương che
tôi vô định lái chuyến xe mù đời
cu tí ngủ gục đâu rồi?
băng sau, ngoái lại, bời bời nhớ con!

đường trăm năm – nát tan lòng
đường ngàn năm – hận, xin đừng trả nhau!

những con đường cuối năm nào
cho tôi tìm lại cành đào ba sinh
khi em lễ mễ với tình

thắp nhang tạ tội sinh thành con đi...

đường chung đôi – đã chia đời
đường chia đôi – vẫn hơi người quẩn quanh

chim đêm hót tiếng đau tình
đau tim tôi chở lòng thành kiếm em...

Westminster, CA, 2.1.90

Minh khúc 7

ơn đời tha thứ cho nhau
ơn người buông thả nhau vào nhớ quên
ơn sông kỷ niệm dòng hiền
mang mưa hiện tại kêu thềm nhà
xưa:

nhà xưa
có lửa hương vừa
có đau đớn đủ
có chưa trọn đời
có dòng nhẫn nhục rơi
rơi... xuống môi run rẩy khóc muồi trăm năm
có chung mang một chỗ nằm
có riêng quang gánh nên
đường đôi
nơi!

ơn chim hót tiếng thương người
sáng nay thức dậy
vườn đời
thiếu
nhau!

Westminster, CA, 9.1.90

Minh khúc 8

tình cần chăng?
một làn hương ngát đau thương
trái tim mòn mỏi trông!

tình cần chăng?
một dòng sông thủy chung
cùng bóng trăng nghìn trùng xa!

tình cần nhau chén khổ qua
chồng chan vợ húp thiệt thà khen ngon!

tình cần nhau cọng hành thơm
chút tiêu cho ngọt râu tôm ruột bầu!

tình đày nhau đến bao lâu
một duyên hai nợ thì âu cũng là...

tình đày nhau đến chia xa
lẽ đâu là... lẽ đâu là...
quạ kêu?

Santa Ana, CA, 1.2.90

Minh khúc 9

đong tình đong nghĩ cho nhau
trái tim nhân loại dù sao cũng còn
đâu đây, đâu đó, bên đường...
có thêm một tấm lòng thương tấm lòng!

nợ đời, trả kiếp chưa xong
ai đem đổ biển đổ sông nợ tình...

cho nhau nhiều ít chân thành
cũng như hương lửa ba sinh hãy còn
sẻ chia khúc ruột đoạn trường
kẻo vua lê trách chàng trương phũ phàng!

nợ đời, trả chút văn chương
nợ tình, ừ, trả con đường em đi...

sông không trách nước không về
qua sao trách bậu lỗi nghì trúc mai
chỉ xin sợi vắn sợi dài
tóc mai nhắn gió thương hoài ngàn năm...

bữa qua qua bỗng đau lòng
nhớ hôm bậu hát bài đừng xa nhau...

Westminster, CA, 27.4.90

Minh khúc 10

đẩy nhau đến tận tàn đời
đủ chưa? đau khổ bật lời yêu thương
hiu hiu gió nhẹ nhàng, thường
bóng cây thư thả động lòng tháng năm...

xô nhau cuối tận đường hầm
gặp chưa? tia sáng từ tâm nhiệm mầu
hay là hóc hiểm thâm sâu
vẫn nuôi ích kỷ cho màu tàn phai...

dìu nhau trên những đường dài
đâu đâu cũng tiếng người thay đổi lòng
rồi sao? có thấy chi không?
con ơi, bố mẹ diễn tuồng sinh ly...

Santa Ana, CA, 21.6.90

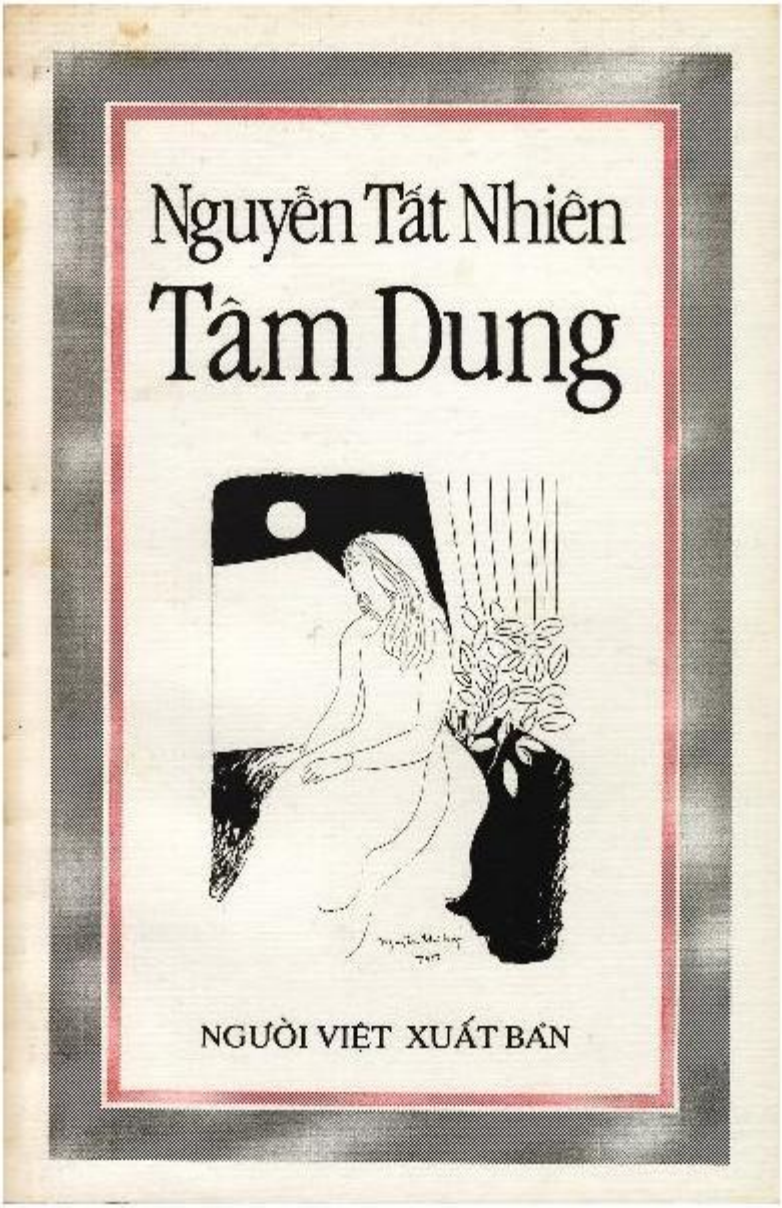

Hình Bìa Trước - Nguyễn Thị Hợp vẽ

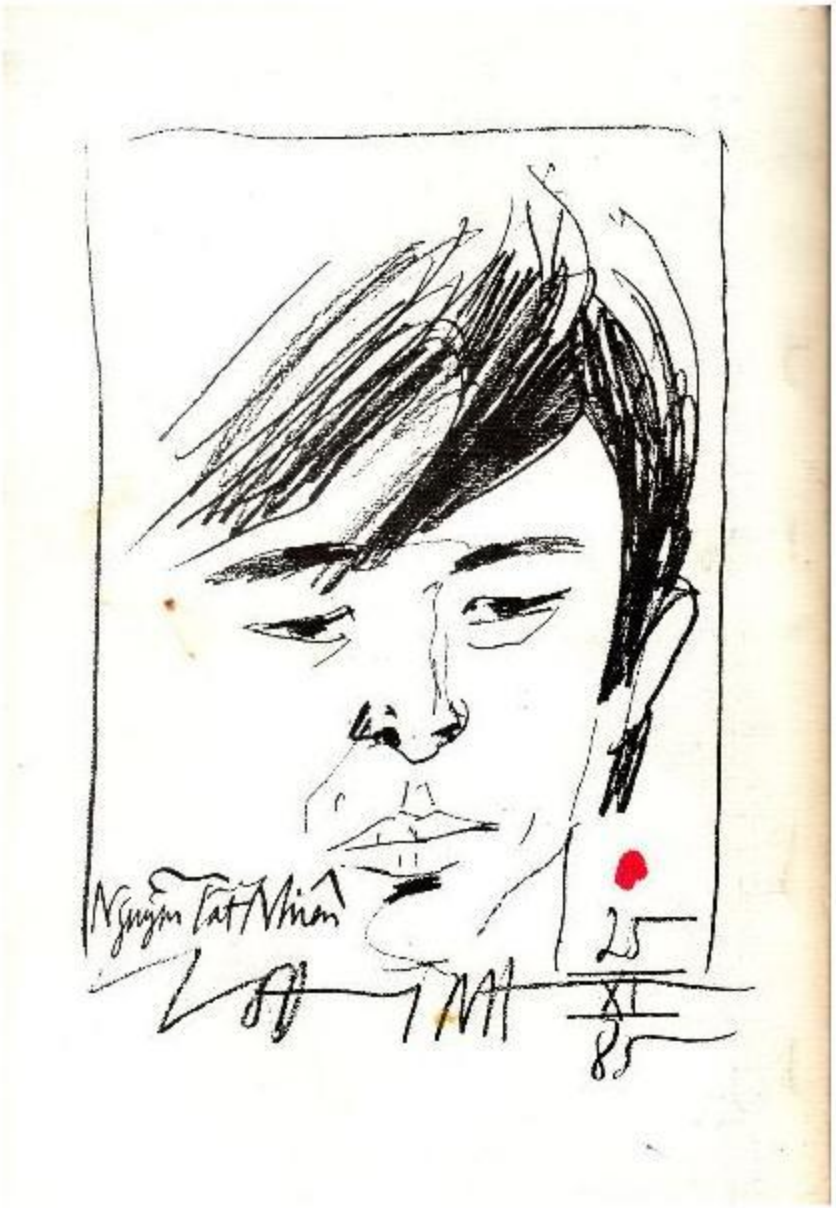

Hình Bìa Sau

TÂM DUNG

LỜI MỞ ĐẦU (*)

Dung, theo nghĩa dung chứa.

Năm lần Phật chỉ cho ngài A Nan, tâm là cái thấy.

Lấy cái thấy phân biệt để chỉ cái thấy vô phân biệt, lấy cái tâm vọng để chỉ cái tâm chơn, lấy ngón tay phàm phu để dụ như ngón tay Phật chỉ trăng. Kẻ trèo đèo này chỉ mong góp một cỏn con Phật sự, vọng động chăng?

Chỉ mong quí thiện hữu niệm tình: vọng mà biết mình vọng, còn hơn không.

NGUYỄN TẤT NHIÊN

(Westminster, Ca. ngày 12/01/89)

TÂM KHAI

gian truân lắm mới hôn người

chiếc hôn tình lớn đem đời nhau theo…

hôn em phớt nụ hôn liều

bỗng nghe trật tự khá nhiều đổi thay!

(ví dù nội cỏ ngàn cây

cũng môi trường đúng mới khai lá cành

mới đơm bông, mới trái lành

như tôi hướng thiện bởi tình thăng hoa!)

hôn em thảng nụ bất ngờ

âm ba phản xạ đào sâu, tận cùng

như trời hoảng đất bàng hoàng

như không phải thế…

tim

ngừng

đó thôi!

hôn em

chấn động

đầu đời

chiếc hôn tình lớn kiếp người đôi giây!

(Biên Hòa 16/9/78 – Trung Thu Mậu Ngọ)

TÂM SÂN

1.

làm thơ là đùa giỡn

đùa giỡn một cách nghiêm chỉnh

thi sĩ

là kẻ phải biết thế nào là luật chơi

khi đùa giỡn với ngôn ngữ

là hiến đời cho thơ lúc

hiến thơ cho đời

2.

vợ đi sanh đã ba bữa nay

một mình ở nhà đấu võ rừng với

thằng con chưa đầy hai tuổi

chợt phát giác ra

một cây tài làm bố

nội trợ đảm đang

tắm rửa con kỹ lưỡng hơn tắm rửa mình

tốt lắm

nên phát triển

thứ nghệ thuật này chẳng khiến ai

xốn xang ganh tị

3.

luật chơi

thi sĩ

là kẻ

phải gục ngã thảm thiết

gục ngã tận bình sinh

trong trò đùa ngôn ngữ

ngã gục vì không tin

văn chương gian lận mình

bởi chế độ

bởi chính trị

bởi xã hội vật dục

bởi vận tốc văn minh xô sấp ngửa trắng trợn từng ngày

(Anaheim, Ca. 5/7/83)

CỔ TÍCH

thành kính gửi anh Trần Văn Bá

1.

năm năm trước ở maubert

bên ly rượu chát đỏ

trời đất đã vào xuân

ta ngồi nghe lá úa

lòng kẻ mới xa nhà

tơi bời từng mảng vữa

năm năm trước ở maubert

ta lơ ngơ đất khách

ngồi rũ như áo nhầu
dính hờ trên giá móc
hồn còn bám quê hương
chưa hay thân trôi giạt

năm năm trước ở maubert
bên ly rượu chát đỏ
một lũ trẻ thương nòi
dụm đầu nhau giữ lửa
trực diện với cộng loài
giữa thủ đô chính trị
ta từ đó nguôi ngoai
xác, hồn dần thỏa hiệp
sống, chờ đợi một ngày
dâng đời cho tổ quốc

năm năm trước ở maubert
người cùng ta đối ẩm
đầu đuôi chuyện nước non
nói hoài không biết chán
ta than nợ văn chương
kiếp này ta đeo nặng
chỉ mong về quê hương

làm thơ trước cổng trường

mắc cỡ người ta thương!

làm thơ bên hàng dậu

bên luống mạ bờ mương

cô giáo làng cảm động…

người nhẹ gật đầu, cười

bảo, đường về đã sẵn

ăn thua lòng bạn thôi!

ta nghe nghe ngờ ngợ

ta ngờ ngợ nghe nghe…

năm năm trước ở paris

ta mơ làm chí sĩ!

2.

năm năm sau ở orange county

giữa vô luân loạn lý

ta gần mực thì đen

càng ngày càng nhảm nhí

năm năm sau ở orange county

ta bon chen như quỷ

làm thơ tán gái gung

cũng tự hào… thi sĩ!

năm năm sau ở orange county

ta thở hoài không khí

tẩm xăng dầu tiêu pha

chẳng biết ai tri kỷ

nên phai dần hương cau

hương trầu, hương bông bưởi

hương lúa trổ đòng đòng

hương quỳnh hoa đêm nở

bên nhà cô láng giềng…

năm năm sau ở orange county

ta đổ thừa xứ mỹ

đổ thừa đời nhụt chí

tủi hổ anh linh người!

năm năm sau ở cali

đâu đâu di ảnh người

cũng nhìn ta mà nói:

"ăn thua lòng bạn thôi!"

(Buena Park, Ca. 28/01/85)

TÂM HOA

có những nụ cười rất dễ thương
như hoa cười sớm ngát hồng hương
rồi, theo dời buổi sang ngày, tháng
những nụ cười kia sẽ… thảm thương!

có những nụ cười không hé môi
gửi thầm đi một chút duyên thôi
rồi, theo mưa nắng vô chừng đỗi
những nụ cười kia sẽ tả tơi!

có người ngẫu hiện rất mong manh
gió nhẹ nhàng đau cuống lá xanh
tình nhẹ nhàng khơi từng nhựa sống
sầu tinh khôi trẩy nụ đầu cành!

có người thủy mạc bước ra tranh
tay măng dài ngón chép tâm kinh
có con chim hót trên sông tóc
hài điệu thiên nhiên với hữu tình…

hỡi người nhỏ nhẹ gót chân sen

cành nhánh hồn tôi rất yếu mềm

những nụ cười tôi sầu tản mạn

chỉ xin hài điệu với thiên nhiên…

hỡi người sông tóc một dòng thơ

những nụ cười tôi nở đóa sầu

những đóa sầu tôi xin trang điểm

cho dòng sông tóc chảy vào… tơ…

(Westminster, Ca. 07/7/87)

TÂM XUÂN

Em có trăng rằm trong đáy mắt
Hồn anh từ đó khảm muôn sao
Tình anh là một trời trong vắt
Chẳng gợn mây, không sợi vẩn nào...
Em có mặt trời trong ánh mắt
Tim anh ngàn phượng nở bâng khuâng
Đường quê tình tự trong anh bỗng
Trùng điệp ve ran dậy tiếng mừng...
Em có sân trường trong mắt nắng

Có trăng huyền thoại tế trung thu
Có sông đời chợt reo vui thác
Là có tình anh đấy - biết đâu!

TÂM HỒNG

bạn thân ơi là bạn thân!

nhận chăng một đóa hồng?

nhưng ở đây hoa hồng bày ở quày trạm xăng

phe phẩy trên tay người bán dạo ngõ "entrance" xa lộ

có ai đời đem bụi bặm gởi lòng nhân?

bạn thân ơi là bạn thân!

nhận chăng một đóa hồng?

nhưng ở đây cửa hàng hoa nào cũng tiện đường xe qua lại

cứ cách vài ngã tư đã thấy

trưng sờ sờ ngay góc xanh tắt vàng đỏ đợi bật đèn xanh

ngay chỗ nhịp tim phản đối nhịp bàn chân

có ai lòng dạ máy móc nhịp tương lân?

bạn thân ơi là bạn thân!

nhận chăng một đóa hồng?

nhưng ở đây hoa hồng chung cười cùng hoa vải

hương nhân tạo chế tương đương cả thảy

biết ai còn tin tưởng nụ thơm lòng?

bạn thân ơi là bạn thương

vườn đông phương bát ngát quê hương

phong phú hạt tâm hồng

tuyệt vời nở đóa vòm từ lượng mẹ

đóa khung hồn xanh cửa sổ tình chân…

bạn thương ơi là thương!

dù ở đây đại tài tử cỡ nào thượng thặng

cũng không sao thể hiện nổi mắt anh nhìn!

bạn thương ơi là

mắt

em nhìn!

(Westminster, Ca. 09/01/88)

TÂM HƯƠNG

giữ cho nhau một chút tình

giữ cho nhau một ánh nhìn thiên thu

giữ long lanh, giữ sa mù

giữ phai nhạt, giữ đền bù nhạt phai

giữ hương cho thở ngây ngây

giữ hiu hiu gió đượm dài luyến lưu

giữ sương mai, giữ sương chiều

giữ sông trong giọt lệ sầu xưa, sau

giữ cho nhau một chút nào

giữ duyên đáp nghĩa đền câu phụ lòng

giữ thơm không khí phiêu bồng

giữ mây cho khói mang hồn sông theo…

(Westminster, Ca. 20/8/88)

TÂM MƯA

phải em là giọt mưa thuần

cho hoa mai biết mùa xuân thế nào

phải em là giọt mưa rào

cho bông lúa biết ra sao đòng đòng

phải em là giọt mưa đông

cho cây thông biết phổ lòng mà reo

phải em là giọt mưa theo

cho ao yên đổ cá gieo vần bèo

cho thuyền con bé tẻo teo

nghe thu gợn tí tình nghèo mà vui

phải em giọt ngậm giọt ngùi

giọt đường vắng giọt ngừng trôi mây chiều

giọt mười thương nhớ hắt hiu

giọt ve tấu khúc anh theo ngọ về

giọt lan cắt tóc quên thề

giọt ngàn năm điệp tình quê não nùng

phải em là giọt chung thân

cây quanh năm học làm xanh sắc vàng

phải em giọt nước giọt non

giọt non nước giọt hãy còn thề xưa…

(Westminster, Ca. 21/9/88)

TÂM SƯƠNG

hôn em

mới nụ hôn hồng

sao

nghe trong nắng sớm hong vàng chiều?

hôn em

mới nụ yêu kiều

sao

nghe trong dấu yêu nhiều tiếc thương?

hôn em

mới nụ chưa từng

sao

nghe vô lý khi từng vẫn chưa?

hôn em

nụ thiệt thà mà!

sao

chân giả kệ cái là khổ đau?

hôn em

nào nấy hôn đầu

để

nghe

thiên cổ

ngàn sau

cũng ngần ấy thôi – một nụ ân cần ấy thôi – sương

khóc trên từng xác hoa…

(Westminster, Ca. 22/9/88)

TÂM CẢM

cảm ơn em phục hồi chàng

dăm câu thơ nhỏ đôi hàng nhớ nhung

cảm ơn thở thở mừng mừng

im nghe tim đập qua dòng viễn liên

cảm ơn nhẹ nhẹ hiền hiền

thứ tha niên thiếu lỗi phiền đến nay

cảm ơn ai, cảm ơn đời

cảm ơn đau khổ vun bồi yêu thương

cảm ơn thôi đã nghìn trùng

nói thưa vẫn một không gian hai người

cảm ơn đời, cảm ơn ai

chim thân rỉa bạn rỉa vai… rỉa tình

cảm ơn tiếng nghịch không đành

tiếng nhu, tâm đất trời lành theo em

cảm ơn dịu dịu êm êm

hồ thu chút gió gợn mềm âm ba

cảm ơn trong vắt thiệt thà

ơn em nay vẫn như là hôm qua…

(Westminster, Ca. 06/10/88)

TÂM CA

hỡi người tóc mượt như sông

sao o chảy hết nguồn lòng của anh

mai kia ngoảnh mặt sao đành

bằng không gặp lại tình hành sao cam?

hỡi người tóc gió hương giang

sao o xua hết mây đan nắng hồng

chiều nao con sáo sang sông

hương đồng cỏ nội anh buồn với ai?

hỡi người tóc nội thành bay

sao o nhập một mười hai nhịp cầu

chừng nào o lấy chồng đâu

gặp anh ghé nón tựa sầu nơi mô?

hỡi người tóc ủ ca dao

sao o không biết môi nào môi anh

để cho sợi tóc… chẳng lành

ươm hương cau xuống chân quanh tìm trầu

bây giờ anh biết đường nao

bác ơi lòng "mạ" lối nào đi quanh?

(Westminster, Ca. 13/12/88)

TÂM TƯỞNG

ngàn xa ơi… chim kêu từng tiếng lẻ

lạc trong chiều khô khốc tiếng thông rơi

ngàn xa ơi… tình đâu làm mới mẻ

gió vô hồn khua lá cỏ khan hơi

ngàn xa ơi… ngày hom hem tháng tận

bình minh đâu đôi mắt ướt sương hồng

ngàn xa ơi… tàn niên chi mà lạnh

mũi thon nào ấm tết cả thu đông

ngàn xa ơi… trời thôi đan nắng lược

chải cho mây thành tóc mượt vai mai

ngàn xa ơi… mây thôi buông nắng tóc

anh không còn tóc óng để yêu mây

ngàn xa ơi… tâm là tim tưởng nhớ

trẻ thơ buồn cho biết lớn

trẻ thơ ơi!

(Westminster, Ca. 16/12/88)

TÂM NGUYỆT

từ gót sen hài em hút dấu

sầu tôi như lá thẫn thờ bay

ví dù lá ngập đường em bước

lá cũng xin đừng bận gót ai…

từ mắt chia lòng sông cách núi

sầu tôi như bụi khắp không gian

ví dù bụi ố hoen màu trắng

bụi cũng xin đừng vương mắt xanh…

từ tóc bay xuôi dòng quá khứ

sầu tôi như bóng lặng lờ trôi

ví dù bóng đẳng đeo tròn kiếp

bóng cũng xin dòng tóc thảnh thơi…

từ hơi thở của không gian khác

sầu tôi như lịch nhẩn nha rơi

mỗi ngày thiên hạ hồn nhiên xé

lịch mới, như tờ-thương-nhớ-tôi!

từ hoa môi của bình minh khác

núi đồi vắng cả tiếng thông reo

chim thôi cười chúc mừng hoa lá

thành-phố-tôi già ho động cơ

từ vỡ, lành trăng lồng bóng nước

từ em là nguyệt lộng đời sông

từ tôi là một dòng tâm nguyệt

sông có trăng cười sông xóa trăng…

(Westminster, Ca. 06/01/89)

TÂM CẢNH

em ngây thơ như một vầng trăng

anh ngây thơ như một chú bé

chú bé ngẩn ngơ nhìn vầng trăng

vì tin có thật chuyện cung hằng!

em hiền lành như một dòng suối

anh hiền lành như một chú nai

nai tơ uống nước nguồn vi diệu

cho tranh họa sĩ hồn thoát thai…

em đơn sơ như đóa hoa mai

anh đơn sơ như chim se sẻ

chim sẻ tung tăng đùa cành mai

cho mắt người xuân bởi nắng lây…

em ra sao anh ra thế ấy

nguyễn du buồn cảnh có vui đâu

em thở dài chi thường quá vậy

sông vô thường khóc mướt trăng sầu!

(Westminster, Ca. 08/01/89)

TÂM CHUNG

cùng em cùng một khung trời

chung nghe sa mạc lòng người chuyển mưa

cùng em cùng một ngày mùa

chung nghe tình nước non chưa lỗi thề

cùng em ngàn dặm ra đi

chung nghe thiên lý đường về trong tim

cùng em sông hậu sông tiền

lia thia quen chậu tình hiền quen khăn

cùng em cửa mắt cài trăng

nhẹ tay phẩy bụi chung lòng như gương

vì em là lượng cửu long

bún khô vẫn gạo nanh chồn, nàng hương

vì em là ngọt sông đồng

vàng chua bưởi mễ vẫn bông biên hòa

vì em là một mái nhà

anh thân tứ cố vẫn ra người hiền

chim quyên ngồi đứng không yên

em xa cha mẹ buồn riêng một mình…

(Westminster, Ca. 12/01/89)

TỊNH KHÚC

buồn ơi…

tôi bỏ tôi chìm đắm

trong tiếng làm thinh của ghế bàn

ghế bàn không sẻ chia sầu thảm

nhưng biết làm thinh lặng cảm thông

bàn ghế đâu như người vui nhảm

tọc mạch đời nhau để miệng mồm

buồn ơi, tôi muốn như bàn ghế

chịu đựng đời không biết thở than!

buồn ơi…

tôi bỏ tôi tàn tạ

lạy đời xin một bận ngó lơ

lần té nặng này tôi muốn giữ

cho tim đừng hối hận trèo cao

lần té nặng này tôi muốn sống

buồn ơi, đừng giết chết tình nhau

buồn ơi, tôi muốn hôn đời sống

dù môi nhầu nứt nẻ thương đau!

buồn ơi…

tôi bỏ tôi ngây dại

có phải thu-bồn chở tóc ai

có phải lần run tay vuốt đại

là lần đời biết thứ tha tôi

có phải lần xin tay nắm… đại

là lần té gập dưới bàn tay?

buồn ơi, tôi muốn dâng đời sống

một đóa hồng đau đớn tuyệt vời!

buồn ơi…

tôi bỏ tôi rời rã

bất lực làm sao trước cuộc đời

ừ nhỉ, trước giờ tôi chiến đấu

cho niềm bất lực buổi hôm nay!

ừ nhỉ, bây giờ tôi mới biết

ghế bàn nên kính trọng như thầy

bàn ghế dạy tôi điều nhẫn nhục

dạy tôi bình thản thứ tha đời

bàn ghế có bao giờ bất lực

có bao giờ biết đợi trông chi

buồn ơi, tôi muốn như bàn ghế

thương đời như thể bỉ khinh thôi!

buồn ơi…

tôi bỏ tôi gần chết

tay đời bít lối chẳng ngưng tay

u đầu sứt trán lao vào vách

tội tình tôi sao nặng thế này?

buồn ơi…

trong đám đông tàn nhẫn

một người chứng kiến đủ cho tôi

nhờ ai, tôi đã thành tâm nhẫn nhờ ai,

tôi phục dưới chân đời

buồn ơi, tôi muốn như dòng lệ

cay đời như kẻ thích ăn cay!

buồn ơi…

tôi có tôi-bàn-ghế

nguyện hiến cho đời một tấm lưng

(Westminster, Ca. 13/01/89)

TÂM DUYÊN

1.

mùa hè anh lên núi

thấy tóc em lành nhiên

cười theo chiều, gió tối

trời đi vào giấc yên

cho sự sống duyên hiền

từng búp hoa huệ nhỏ

cho sự sống hương êm

từng thoảng hoa huệ thở

sự sống trắng tinh im

từng nụ quan-âm nở

im lặng là xin dâng

tặng đời bông hoa nữa…

mùa hạ anh ra đường

thấy mới tinh tất cả

thấy nắng nôi dịu dàng

đang vuốt ve cây cỏ

thấy cây cỏ dễ thương

đang làm duyên, tóc xõa

thấy lửa trời nung ngon

chín bòn bon sự sống

thấy sự sống nhịp nhàng

theo đỏ, vàng, xanh, đỏ…

thấy phố xá từ tâm

đèn cười hoa ba đóa

2.

mùa thu anh lang thang

thấy xe không cáu kỉnh

với đèn đỏ, đèn vàng

thấy đèn xanh đủng đỉnh

như một người ung dung

bắt người nôn nóng nhịn

thêm chút nữa chờ trông…

mùa thu anh ngồi mộng

thấy em yêu lần đầu

năm hai mươi bảy tuổi

thanh thoát bước đời nhau

thấy dòng thời gian chảy

dưới chân cầu tình yêu…

3.

mùa đông anh thức dậy

đất mở mắt phương phi

khi trời len lén gửi

từng nụ nắng nhu mì

đất giả vờ chưa biết

như em vờ không hay

điện chuyền tay… suýt chết

buông không nổi bàn tay

mùa đông anh cửa sổ

thấy trời đất tinh sương

như người lười thêm chút

bắt người đứng bấm chuông

nôn nao chờ thêm lúc

bắt người "long distance"

bồi hồi phôn ai nhấc?

trời đất cũng nghịch ngầm

tiếng chim cười rúc rích!

4.

mùa xuân nắng hoàng anh

sao trời thiêu chết vật

sao "police" mặt rằn

phạt ép người dị tộc

sao dương gian, địa ngục

là một cực hình thôi?

cực hình sầu chia phôi

em ơi!

(Westminster, Ca. 17/01/89)

TÂM CHUNG

cùng em cùng một khung trời

chung nghe sa mạc lòng người chuyển mưa

cùng em cùng một ngày mùa

chung nghe tình nước non chưa lỗi thề

cùng em ngàn dặm ra đi

chung nghe thiên lý đường về trong tim

cùng em sông hậu sông tiền

lia thia quen chậu tình hiền quen khăn

cùng em cửa mắt cài trăng

nhẹ tay phẩy bụi chung lòng như gương

vì em là lượng cửu long

bún khô vẫn gạo nanh chồn, nàng hương

vì em là ngọt sông đồng

vàng chua bưởi mễ vẫn bông biên hòa

vì em là một mái nhà

anh thân tứ cố vẫn ra người hiền

chim quyên ngồi đứng không yên

em xa cha mẹ buồn riêng một mình…

(Westminster, Ca. 12/01/89)

NHƯ LÀ HÔM QUA

người đẹp cúc của mày đã đi

quân trường giòn tiếng súng

ôi tình yêu nổ giòn

nổ

giòn tan

người ấy… cúc của mày đã đi

quân trường giòn tiếng súng

mặt bia nào nát ruột tan lòng

mày nghiến răng

mày lãy cò điên loạn

mày lãy cò công phá tình yêu

mày lãy cò

tao nghe…

thôi mày

mình đã hết thời mơ em nón lá

học chung trường mai mốt sẽ chung đôi

dẫu chưa già… mình cũng hai mươi

cũng đủ sức mỉm cười nghe vài tin đám cưới!

nghe mày

mình đã hết thời mơ em nón lá

đời chông gai đau đớn tuyệt vời

hãy cởi bốt-đờ-sô ra mà mạnh dạn bước lên chơi

mày sẽ thấy máu tim tươi ràn rụa

mày sẽ nhớ sân trường chiều nắng lụa

nhớ người yêu nhí nhảnh băng qua đường

tóc thề lay nhè nhẹ gió đưa hương

mày sẽ nói ngập ngừng trong hơi thở

hà… không ngờ em ác quá cỡ!

thần tượng cúc của mày đã đi

quân trường giòn tiếng súng

mặt bia nào trong tầm bắn sĩ quan tương lai tên thằng thọ

đạn xuyên tâm

đạn rỗ tả tơi khuôn mặt em rạng rỡ trăng rằm

đạn xuyên tâm

rán nghe con

tự gắp đạn lấy tim mình!

hai năm sau cúc của mày

duyên của tao cũng đi

thảm hơn chuyện thảm của mày

tao không có bia nào để nhắm

hai năm sau cúc của mày

duyên của tao đi đảo guam

mười lăm năm sau cúc của mày

tao nhớ in tuồng mới hôm qua!

(Westminster, Ca. 16/01/89)

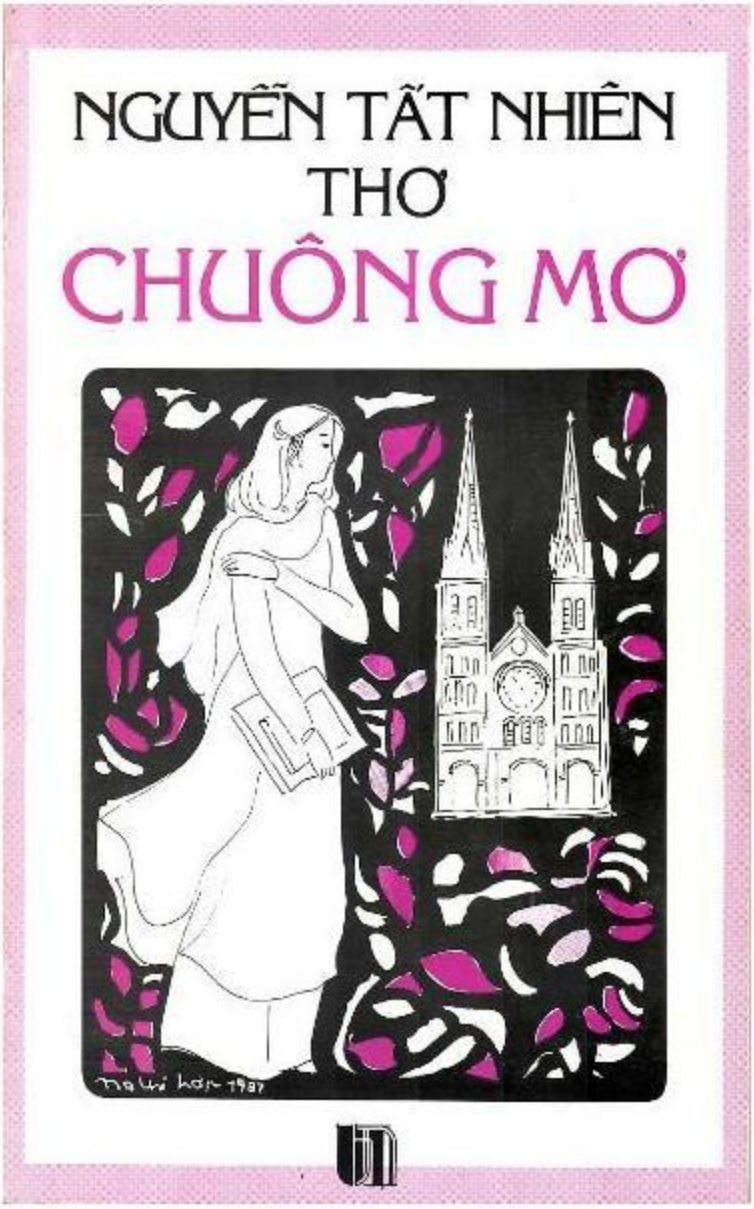

Hình bìa trước- Nguyễn Thị Hợp vẽ

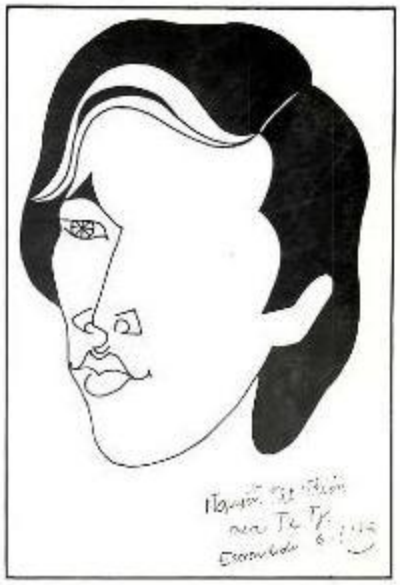

NGUYỄN TẤT NHIÊN
tên thật Nguyễn Hoàng Hải
sinh ngày 30-5-1952
tại xã Bình Trước, quận Đức Tu, tỉnh Biên Hòa

Giá $6.00 U.S.
Ngoài Hoa Kỳ cộng $1.00 U.S. cước phí

Hình bìa sau - Tạ Tỵ vẽ

CHUYẾN ĐÒ CỬU LONG

đò qua sông, chuyến đầu ngày

người qua sông, mặc áo dài suông eo

sông hiền sóng lạ lùng reo

trời bao la cũng nhìn theo… ái tình

người qua sông, qua một mình

nắng trên sông, nắng vàng hanh mái đầu

xin em vài sợi tóc nhầu

trói thân ta với nghìn sầu chung nơi

mong em gìn lấy ơn trời

thấy quanh năm, thấy ta đời tai ương!

*

người qua sông, mặc áo hường

nắng dương gian, nắng buồn hơn trước nhiều…

(Biên Hòa, 1972)

NHỚ NỘI

mưa nắng hai mùa trên xứ nội

vun trồng từng luống mạ vồng khoai

mấy dây trầu "lẹt" tươi màu lá

ôm ấp hàng cau với tháng ngày

*

ngoài ngõ giàn bầu rợp bóng trưa

bờ mương lả ngọn mấy cây dừa

đàn gà tíu tít bươi tìm thóc

đống lúa phơi vàng sân gió đưa

*

no gió diều lên ở cuối đê

ca dao quê cũ ngọt hương thề

phên tre mái lá hai bà cháu

hủ hỉ vui ngầm hưởng thú quê

*

từ lúc giặc về, con biệt xứ

nát lòng chim quốc nhớ quê hương

mấy thu vàng úa đời xa cội

chẳng biết mộ phần nội có yên?

(Anaheim, Ca. ngày 28/12/82)

NGUYÊN DO

vì áo quần lâu giặt

vì hay mang dép mòn

vì hay quên rửa mặt

vì hay quên chải tóc

tôi sẽ không tới trường

vào những giờ tan học

sợ nhiều khi vô tình

xấu hổ người tôi thương!

****

tôi sẽ không tới trường

vào những giờ tan học

để em còn tung tăng

hồn nhiên cười nhí nhảnh

ăn cà-rem dọc đường

mà tối về ngủ ngon

****

tôi sẽ không tới trường

vào những giờ tan học

để em còn như gương

vô tư cười phản chiếu

những nụ-đời-yêu-thương

****

tôi sẽ không tới trường

vào những giờ tan học

để môi thân tình gần

hãy còn hư ảnh yếu

để em còn trong xanh

soi đóa thơ hàm tiếu

trong hồn người… văn chương

****

vì em quen đại học

vẫn dịu hiền như nhung

nên tôi tin trời đất

còn bao nhiêu tấm lòng

nên không chê Âu Mỹ

giáo dục người phương Đông!

****

vì em quen đại học

vẫn nhẹ nhàng như tơ

nên tôi chê đám Việt

nhà quê ham đèo bòng

còn lâu mới hòa đồng!

****

vì lếch thếch lang thang

vì chiếc xe ọp ẹp

tôi sẽ không tới trường

vào những giờ tan học

sợ đường chỉ tình duyên

trên bàn tay thon đẹp

em trắc trở tự nhiên

đổ thừa bánh xe xẹp!

*

vì ngại em chạm mặt

với cuộc đời không thơ

tôi cũng chẳng lò dò

tới nhà em lúc nhớ

nhỡ cuộc đời trơ trơ

giết một lần chung lượt

tôi lẫn người tôi mơ!

(Westminster, Ca. ngày 09/10/86)

PARIS, KHÚC THÁNG CHÍN

bắt đầu

những cơn mưa mịn vỗ vai mặt trời

bắt đầu

những chiếc lá nhẹ dạ nhất

sớm sủa tin lời phủ dụ của lũ gió manh tâm

lai rai bỏ nhánh rời cành

chao liệng khoảnh khắc trong không

bắt đầu

những ngày tháng

của tàn phai

*

em thì xa quá xa

làm sao nghe tiếng não nề

ngân nga lòng gác chật

*

kẻ vượt biển đã tới bến mạnh lành

nhưng chết ngay khi đặt chân lên bờ đất

kẻ leo rào đã chụp được Tự Do

nhưng tức thời buông tay bổ ngửa

là ta

*

em thì xa quá xa

làm sao nghe tiếng dội dồn

hơi thở người

vỗ theo từng nấc thang cây xưa rích

Paris

ta mỗi bữa lếch thếch leo

mút bảy tầng

sống – tóc cọ quẹt nóc nhà

sống – nơi đặc biệt

dành riêng cho hạng ở đợ

*

em thì xa quá xa

làm sao nghe tiếng vỡ loảng xoảng dòn tan

lung bung lòng gác chật

****

phải, ta đánh rơi ta

nát vụn

sau khi đánh rơi Việt Nam

bên kia bờ biển mịt

****

bắt đầu

chút ẩm buốt hà đẫm mặt bày ngói xám

bắt đầu

đám cây lêu nghêu vệ đường

sửa soạn bất lực lê thê

chịu trận

hết mùa thu tàn nhẫn

lột sạch bách y phục

đến mùa đông dã man

ướp tuyết băng đặc máu đông tủy

****

mùa xuân ôi vời xa

ta ngồi mòn ghế mỏi

nghe kiệt quệ mầm xanh

còn chi đơm lộc gượng

còn chi ươm nụ cười

đón nắng hồng ấm áp

ban phát từ tim ai

****

cây cối sẽ phục sinh vào đầu tháng tư năm tới

phần ta

cách gì tươi tắn lại

khi đời đã sang thu

cộng với lần bứng gốc…

(Paris, ngày 22/9/80)

THƠ SAY

gửi người dưới mộ, Vũ Hoàng Chương

1.

những tưởng học làm Cao Bá Quát

nào hay uống rượu sầu thêm sầu!

****

ta thấy mùa thu còn sáng lắm

sao người về như sợ gió đêm sâu

sao người về bỏ rơi lưng ghế nhớ

sao người về cho gỗ biết buồn đau!

*

những tưởng học làm Vũ Hoàng Chương

nào hay uống rượu suốt đêm trường

em ơi rượu chẳng say người chết

đời vắng em rồi say nhớ thương!

*

ta thấy mùa đông chưa tuyết trắng

sao người về như sợ tóc phai hương

sao người về cho đôi chia lìa bạn

sao người về cho tóc sợ thời gian!

3.

những tưởng học làm Nguyễn Công Trứ

nào hay tri túc bất tri âm!

*

ta thấy mùa xuân chưa kịp tới

sao người về như ngại nắng mong manh

sao người về cho Tử Kỳ bên mộ

khóc Bá Nha lệ xuống hoa tay mình

sao người về, sao người về đâu mất

ta thấy mùa xuân meo nấm tràn lan…

(Westminster, Ca. ngày 01/01/87)

CỨ NGỠ

NHƯ LÀ MỚI NHỚ THÔI

tâm hồn tôi có một dòng sông

chảy qua nhà cô bạn chung trường

chiều sông dâng sóng miên man gió

bay tóc bay hồn tôi thanh tân…

****

tâm hồn tôi có một bờ sông

bên cạnh nhà cô bạn chung trường

chiều miên man gió sông dâng sóng

dâng tuổi dâng tình tôi mênh mông…

****

tâm hồn tôi thức trắng đêm dài

em bay áo trắng nắng ươm mây

chiều êm nắng rủ nhau đi ngủ

trên tóc ai lành ru ngủ vai…

****

tâm hồn tôi có quẩn quanh tôi

có một sông quanh khúc quẩn đời

có một bàn tay ôm cặp, gói

cả mộng mơ kia, luyến tiếc này…

*

tâm hồn tôi có tuổi thơ tôi

có một bâng khuâng thức trắng đời

đời cứ rủ nhau đi ngủ cả

tôi thức cho buồn ngỡ… mới thôi...

(Westminster, Ca. ngày 04/7/87)

CHỞ EM

ĐI HỌC TRƯỜNG ĐÊM

chở em đi học mưa, chiều

tóc hai đứa ủ đôi điều xót xa

mưa thánh thót, mưa ngân nga

(hình như có bão băng qua thị thành!)

bàn tay thiếu máu lạnh tanh

cóng tôi chịu đựng cho đành luyến thương!

*

chở em đi học mưa, buồn

tôi Honda cũ trèo luôn dốc đời

thình lình chết máy như chơi

đừng tin lắm chuyện xa vời nhé em!

****

đèo nhau qua dãy cột đèn

khẳng khiu soi dõi đường đêm bóng người

bóng xấp nhập, bóng tách rời

bóng co, bóng dãn, bóng trôi dập dềnh…

(dối gian như bóng dối hình

dối gian theo những lời tình gió bay…)

****

đèo nhau qua đoạn đời này

cầu Trương Minh Giảng nghe đầy hoàng hôn

mưa rỉ rả, mưa nguồn cơn

mưa đâm lóc thịt, mưa dầm thuộc da…

****

chở em đi học mưa nhòa

đường loang loáng nước lập lòa loáng cây

lạnh vừa đủ siết vòng tay

run đi em để sau này… nhớ nhau…

****

chở em sa vũng lầy nào

về nhà nói mẹ qua cầu sẩy chân!

(Westminster, Ca. ngày 06/7/87)

ĐỘNG ĐẤT

lúc gần sáng bỗng ầm ầm tiếng đất

chàng đang mê ngỡ pháo kích hôm khuya

thì ra hồn vía đã quen rung chuyển

trên quê hương thường nhật cảnh chia lìa

*

nửa đêm bỗng nhịp rung ngân dài kéo đợt

chàng giật mình, xong chờ tới số, có sao đâu!

chẳng khác gì đạn mấy mươi ly dồn nổ sát

trúng nhà ai nấy dạ tiếng trời kêu!

*

bấm điện thoại "long distance" tâm sự vặt

sau vài hôm đợi hệ thống Mỹ loan tin

bạn gái "vậy hả?" tỉnh bơ "ụa, động đất?"

rồi tà tà khoe nàng vừa "feel good" một "boy friend"

hình như chàng cười… hình như quả pháo sảng ngay tim…

(Westminster, Ca. ngày 07/10/87)

XƯỚNG CA THI

1.

hãy ngồi yên lặng đó

ta về nhé em yêu

tình xa như bóng nắng

bên kia quả địa cầu

dăm nụ cười héo hắt

gửi cho nhau, lòng đau!

****

hãy ngồi yên lặng đó

ta về nhé em yêu

tình xiêu như nắng xế

trong hai vuông hồn chiều

tia mắt nào ấm đủ

đôi cuộc đời xế xiêu?

****

hãy ngồi yên lặng đó

ta về nhé em yêu

ngồi gầy thêm vóc ốm

thấm thía từng hắt hiu

đời cho em phấn sáp

mốt mai thành rong rêu

đời cho ta tài tử

rồi tan theo bọt bèo

đời trong khi hạnh ngộ

đã nghìn trùng xa nhau!

****

2.

dù sao, mình cũng đã

cho nhau những tạm cười

những nhất thời mê mệt

những nhất thời… mại hơi!

****

dù sao mình cũng đã

cám ơn nhau, ơn đời

cám ơn kim định mệnh

khâu khíu sầu chung đôi

cám ơn hai là một

(dù là một đãi bôi

rồi là một tả tơi!)

****

dù sao mình cũng đã

cám ơn nhau, cần nhau

mắt môi nhau mộng du

sống cho nhau, dù sao…

****

3.

đời vàng hong cũng đã

khô tóc nước hoa người

đời dối gian cũng đã

dạy người nhuyễn lả lơi

đời lang tâm cũng đã

dạy người chớ tin ai

đời phù du cũng đã

dạy người hưởng đi thôi!

****

nhưng đời oằn oại đã

dạy ta sống cho người…

****

4.

hãy ngồi yên lặng đó

ta về nhé em yêu

ngồi nghe từng gốc tóc

bạc phần đời quạnh hiu

nghe tế bào da thịt

chẳng như da trời chiều

lột thành mai khác được!

ta về nhé em yêu…

(Westminster, Ca. ngày 23/7/87)

CHUÔNG MƠ

áo em trắng cả sân trường trắng

tan học chiều nay có ngẩn ngơ?

chiều nay anh ở xa lăng lắc

không cách chi về đón tiểu thơ!

*

chiều nay anh ở đất bon chen

cái mộng tan theo cái thấp hèn

cái thực lem theo ngày sống vội

không cách chi dài phút nhớ em!

*

chiều nay em bước ngang giáo đường

mắt Chúa chắc buồn thăm thẳm hơn

chắc cây Thánh giá thành di tích

chuyện một người chuộc tội hoài công!

*

chiều nay em còn măng tóc mai

hay đã lao tâm luống bạc rồi?

chiều nay vừa đến giờ tan học

hay vừa buông cuốc chặm mồ hôi?

****

chiều nay em bước trên quê hương

chắc tóc không còn óng ả chuông

chắc chuông không mượt nâng tà tóc

chắc tóc và chuông đã… đoạn trường!

****

chiều nay em bước trên quê hương

chắc Chúa chẳng nhìn như mọi hôm

bởi vì mắt Chúa và em đã

lóng lánh vùi chôi ngấn lệ lòng!

****

áo em trắng cả sân trường trắng

tan học trong đời anh thẩn thơ

đời anh quên, nhớ, quên… nhiều lắm!

chiều chiều xứ Mỹ cũng chuông mơ…

(Westminster, Ca. ngày 23/7/87)

MÙA XUÂN CHIM NÚI

thân tặng Quang Cò và Phạm Kim Luân

1.

tết, gần rồi đó nhỏ

chim núi của lòng anh

tội tình chi thế, nhỏ

mắt, lệ còn long lanh?

****

mắt, lệ dẫu thành sông

vẫn là ta khốn khó

vẫn là ta héo mòn

chứ hay ho gì, nhỏ?

2.

hạnh phúc nào mong manh

cũng cần gom góp hết

bởi tụi mình chung thân

bị trời hành trời phạt

giấu giếm mãi mùa xuân

ở một trần thế, khác!

****

thôi nhé, kể như mình

lúc đầu thai đã thích

chọn kiếp đời điêu linh

(nhỏ nặng nề đau tim

với từng cơn kích ngất

anh ốm nhách ốm nhom

kéo lê ngày lất phất!)

3.

Đà Lạt rét cao nguyên

nhỏ làm chim nội trú

Biên Hòa sương đồng bằng

anh làm xe đạp cũ

cọc cạch từng mắt sên

rán lăn vòng bánh, vẹo

ba trăm cây số đường

nhỏ chờ anh chứ, nhỏ?

4.

mùa xuân tâm hồn anh

có con chim khổ sở

bay lẩn quẩn loanh quanh

trong rào sân trường đạo

***

bây giờ, sân trường đạo

dì phước đã… "nhân dân"

bàn tay nào che chở

chim én của đời anh?

****

hồi chuông nào báo tử

đôi mắt còn long lanh!

5.

tết, gần rồi đó nhỏ

chim núi của lòng anh

nhớ, ra đồi thông xanh

khuyên chúng đừng chết rũ

nhớ, ra đồi thông xanh

dịu dàng ru chúng ngủ

bằng một bài thơ anh!

****

bằng một bài thơ anh

nhỏ cũng luôn thể, ngủ!

****

hạnh phúc nào trong mơ

cũng ngàn lần hơn thật

và, vì anh làm thơ

nên, cuối cùng biến mất!

(Westminster, Ca. ngày 12/10/87)

CẢM NGƯỜI CHÍN NĂM

tình cho nhau những lượng buồn

những dông tố sập xuống đường-chung-đôi

đường-chung-đôi chẳng chung vui

như trong thêu dệt thiếu thời mắt xanh

chín năm lặn lội theo tình

em đôi khi có ngẩng nhìn tương lai?

***

tình cho nước mắt vắn dài

những viên thuốc ngủ qua ngày-chung-đôi

ngày-chung-đôi đắng ngẩn người

em còn cất giữ nụ cười bao dung

chín năm chóng mặt theo chồng

em còn có huỡn trách thầm nhân duyên?

***

nhớ xưa em khép mi hiền

thả hồn theo cánh chim liền mây xa

chẳng nề rứt má lìa ba

ngậm tim trên miệng băng qua Thái Bình

trao chàng giá ngọc làm tin

trao nhau hạnh-phúc-bỏ-quên-đường-về…

*

chín năm nần nợ não nề

tiếc hoa quỳnh phải tên hề giỡn chơi

nhớ xưa em vẫn xòe tay

se se sách bói xem đời trăm năm

trót cho không bói chỗ nằm

xin em cho trót lượng thầm nhịn đau!

(Westminster, Ca. ngày 15/10/87)

(trích tập Chuông Mơ)

KẺ TỰ ĐÓNG ĐINH TIM

vì chẳng được cầm tay nhau kể lể

nên chuyện tình cứ thế, thảm hơn

Chúa cũng cau mày ngắm nỗi cô đơn

của một kẻ đóng tim mình trên thập giá!

*

Chiều em đi học về, thơm tóc thả

áo suông eo trinh bạch cả giáo đường

ta ngọt ngào gọi khẽ, người đi luôn

nên lũ thiên thần bỗng nhiên thất chí

bay xuống trần gian làm thi sĩ

nâng Thánh Kinh mà hát thơ tình

có con chiên nào thoáng ngạc nhiên

rồi lại đắm chìm trong vần nhã nhạc…

****

chiều em đi học về, chim trắng bước

ngang giáo đường nhòe nhoẹt màu vôi phai

có động lòng xin hãy rút khăn tay

lau giùm mắt kẻ xương bày trên thánh giá

là ta đó, em ơi, đang tầm tã

mưa đầy hồn đau đớn thương thân

lỡ yêu tín đồ phải chấp nhận gian truân

phải muối mặt giao du cùng quỷ sứ

tính nhân hậu đã hồi nào hóa dữ

chỉ vì em lành lặn quên chàng

chỉ vì em… gõ nhẹ cửa thiên đàng

bình thản gửi cho hai hàng bím tóc!

****

vì chẳng được ra đường đứng, khóc

nên hình hài cứ thế, ốm o hơn

đời không dung đứa tự thị ngông cuồng

người cũng thế nhìn ta chán ghét

ta điên đảo, người đâu cần hay biết

ta té lên té xuống chẳng ai màng

ta còng lưng gánh bụi giữa hoàng hôn

người lãnh đạm hất ta rơi vực tối!

*

Chúa cũng lắc đầu vô phương cứu rỗi

(cứu rỗi làm gì một thứ nghênh ngang

cứ nổi cơn đòi Thượng Đế ngang hàng

Đấng Ngàn Tuổi tim già khô độ lượng!)

*

ta phải chết cho Nước Trời thịnh vượng

cho thánh thần chúc phúc bình an

cho em còn mãi mãi dịu hiền ngoan

mà hãnh diện có thằng đen đúa

luôn nhăn nhó mặt mày chê Chúa khó

nhưng cắn răng không hở miệng trách em!

(Westminster, Ca. ngày 16/10/87)

MƯA TRONG NẮNG

trên đường đến nhà em

trời tháng ba mưa nhỏ

mưa lóng lánh nắng vàng

nắng mưa đùa ướt phố

người yêu gặp người yêu

nắng mưa đẹp cả chiều…

****

trên đường đến nhà em

trời tháng xuân óng ả

nắng không nhịn mưa lên

mưa không nhường nắng tỏ

người yêu gặp người yêu

xôn xao mưa nắng gió…

****

trên đường đến nhà em

chuông giáo đường quyện lấy

xóm đạo nắng mưa chuông

chuông nắng mưa từ ái

người yêu gặp người yêu

lâng lâng cả khung chiều…

****

nhưng sao em vắng nhà

đã qua giờ tan lễ

người yêu đợi người yêu

mưa gì dai dẳng thế?

****

sao em đâu mất tiêu

mưa khua thềm nho nhỏ

người yêu đợi người yêu

tiêu điều nghe tiếng vỡ!

*

Quốc Lộ 1 buồn hiu

trên đường về đi bộ

người yêu giận người yêu

mưa trên đầu trên cổ!

(Westminster, Ca. ngày 16/10/87)

CHO ĐÁNG ĐỜI AI

ờ bạn nào đâu có nghịch ngầm

cười duyên lần lữa chẳng hồi âm

ừ, tôi cũng thấy cô… ngoan lắm

dài cổ tại người – bộ tại em?

*

ờ bạn nào đâu có khó thương

cười ngây thơ kéo hẹn nhì nhằng

ừ, tôi cũng thấy cô… khờ lắm

ai chết tại người – cho chết luôn!

*

ờ cá vàng đâu có lửng lơ

yểu điệu trời cho đẹp nhởn nhơ

người ta cáu kỉnh vì nôn nóng

ai nhận bà con phải rán chờ!

*

ờ tiểu thơ nhu nhã dạ thưa

người nghe như gió động hoa đưa

ừ, tôi cũng thấy cô… hiền lắm

thưa dạ rồi ai chết biết chưa?

*

ờ bạn từ tâm dễ mủi lòng

cho tôi thấy được đứa lành hơn

nhờ cô, tôi biết tôi lành lắm

chẳng thế sao nhầm em dễ thương!

*

ừ, tôi đổ quạu đến… trời ơi!

nhiếc móc cho ai tức đáng đời

ngày mai em cũng chưa thư nữa

đáng đời ai vậy? chắc đời tôi!

(Westminster, Ca. ngày 03/11/87)

DUNG KHÚC

em ham chơi chưa hết mùa con gái

cười như hoa vui tiếng gọi mặt trời

nghịch như chim ăn dở trái chín cây

cây chín trái lòng ăn rơi lăn lóc

*

em ham vui chưa hết ngày chim chóc

lời nhẹ nhàng nào anh trách cho đang

trời sinh chim hót cho cả mai hồng

cho vạn vật… có nhành cây nó đậu

lúc chợt hiểu ra thì anh đã khổ

lòng bao dung nào sánh nổi cây cành!

*

em ham đi chưa hết tuổi xuân xanh

như chim chóc thiên di theo thời tiết

anh trụi lá mùa trơ xương gánh rét

thèm như thông ngăn ngắt đứng đầu non

chẳng bao giờ thông dáng đứng cô đơn

tạo hóa cũng bất công cùng cây cỏ!

*

em mắc cỡ chưa hết thời au má đỏ

gió se đông có làm tái môi non?

sân lúa hồn anh nắng đã không còn

anh chỉ trách thời gian bày sớm, tối

chứ ai nỡ giận chim bay ù té

vì quá yêu nó liến thoắng tinh nhanh

*

em ham chơi mà đời lại ham giành

anh thua cuộc… vì cắn răng độ lượng

anh thua cuộc vì nghĩ mình… cao thượng

(có nghĩa là đau chới với em ơi!)

*

chiều hôm nay mưa nhỏ nhỏ, sầu trời

sao chim sẻ tung tăng đùa khúc khích?

em ríu rít cho anh buồn muốn chết!

(Westminster, Ca. ngày 22/10/87)

MƯA LĂN TRÊN KIẾNG CỬA

tình đau về với ta buồn

buồn ta cũng tạt như nguồn mưa đông

mắt em có thấm lạnh hồn?

mưa ta có lệ ngoằn trên kiếng đời?

*

tháng mười một, gió, thấp trời

là ta ủ dột lòng mùi khắp ai

hỡi người như chuyện mây bay

cám ơn em bỏ thiên tài tang thương!

*

tình đau về với ta buồn

buồn ta cũng dịu như sương đầu ngày

hiên người ẩm giọt mù mai

thì sương vắn đẫm sầu vài mấy trăng…

em ngồi em lạnh bàn chân

tình hay ho thuở dằn lòng ngó ra!

*

ngày chiều phất vạt mưa qua

cám ơn em đã lệ sa kiếng ngoài…

ơn người cứ phụ lòng ai

ơn đời sống một đề tài khổ đau!

(Westminster, Ca. ngày 6/11/87)

DỊP CHÀO ĐỜI VI DIỆU

muốn thể hiện nỗi buồn qua thơ

nhưng ngôn ngữ không đủ sức

cuộc người

nói sao cho rạch ròi từng nỗi

từng nỗi và từng nỗi

khổ sở chung, riêng

*

đặt tên con là Vĩnh Niên

vì đời bố ngắn ngủi

thất vọng như những vòi dầu

xịt rưới ngày đêm vào ngọn lửa dữ tham vọng

cuộc người ôi cuộc người

quá dài cho những niềm thảm bại

*

đặt tên con là Vi Diệu

vì đời bố là kích thích phẫn nộ liên miên

cuộc người ôi cuộc người

quá ngắn cho vài phút đôi khi

cảm giác bình yên

*

đem khát vọng đặt tên cho con

hỡi những đứa con bắt đầu gia nhập cuộc người

con của bố mẹ

hay con của định mệnh?

(định mệnh tự mỗi kẻ

phải vác cây thập giá của mình

đi lên mỗi ngọn đồi riêng

đã dành sẵn các mũi đinh riêng!)

*

đem mơ ước đặt tên cho con

hỡi những đứa con đang khởi hành

bố muốn lắm nhưng chẳng thể

vác hộ cây thập giá của đứa nào

dù đày ải đang trên vai bố

cũng tương đối nhẹ

kiêu hãnh là thần lực

*

cuộc người ôi cuộc người

chính mắt nhìn đau xót muốn

kê vai vào vai

nai thân vào thân

là sức nặng ghê gớm thật sự

của cây thập giá đang mang

(Westminster, Ca. ngày 5/11/87)

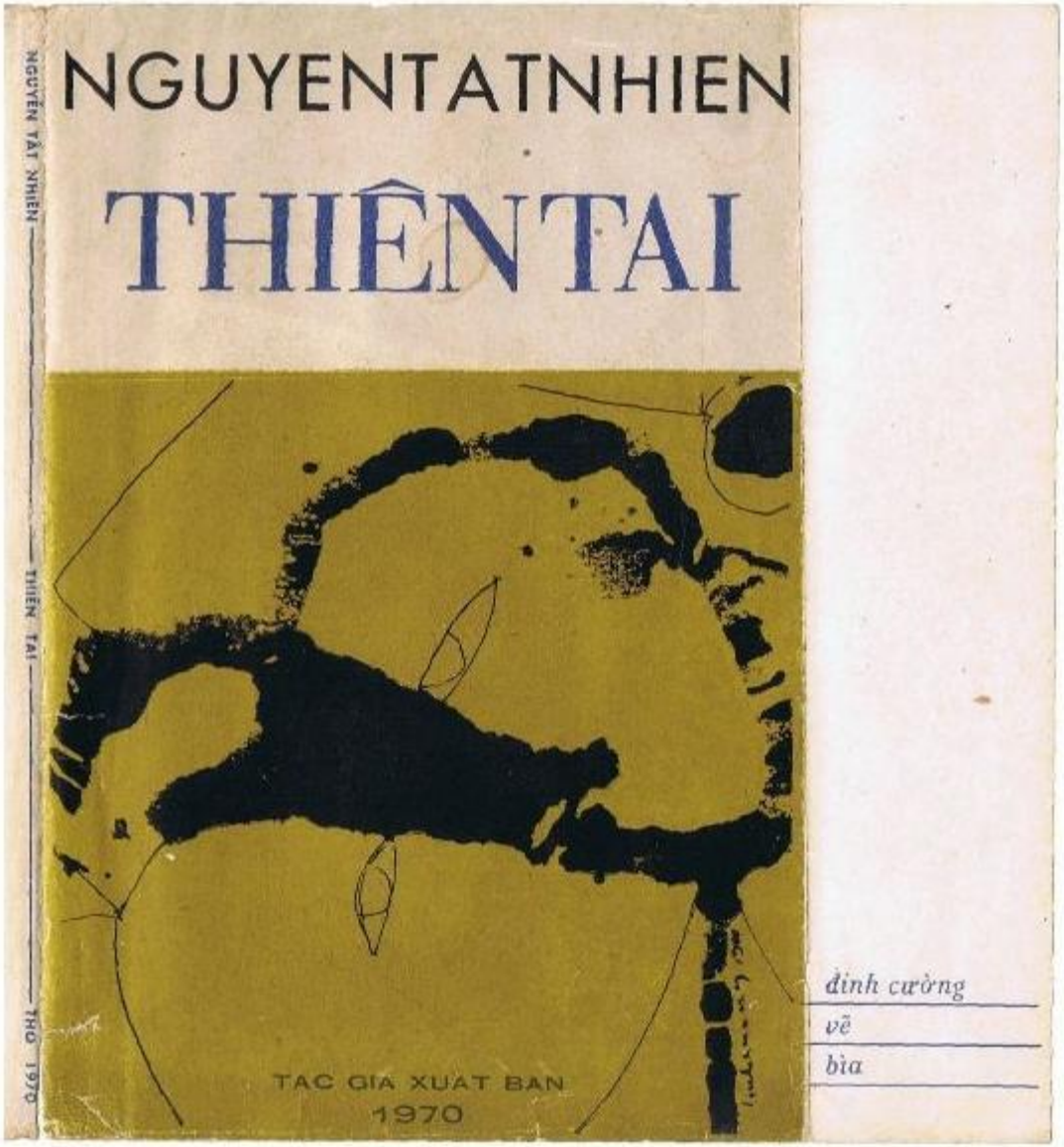

Hình Bìa Trước - Đinh Cường vẽ

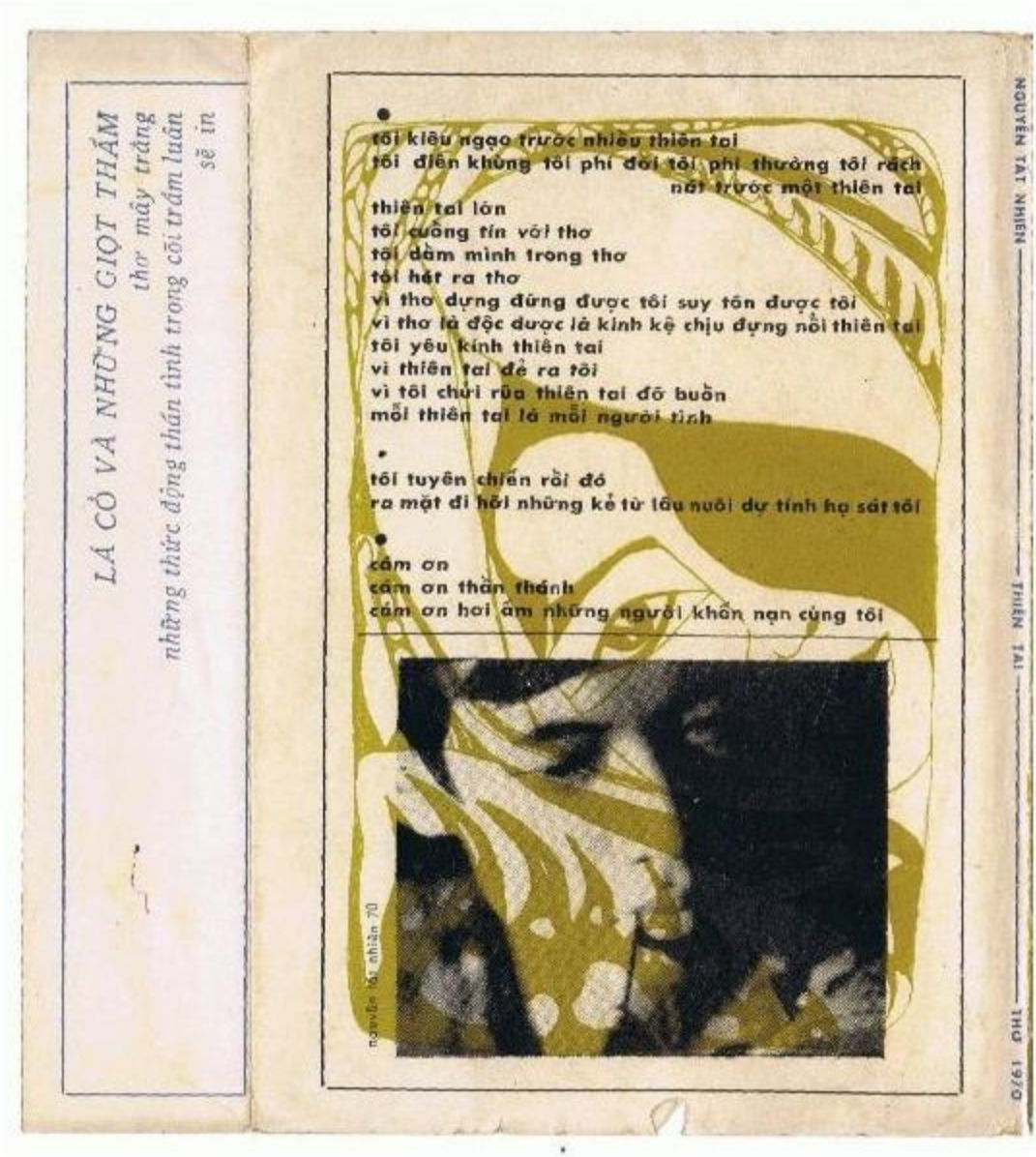

Hình Bìa Sau - Đinh Cường vẽ.

Phác họa

Tôi không đủ kiên nhẫn đọc hết cuốn truyện dài

vì truyện dài không thể đọc vội vã

người chắc cũng không đủ kiên nhẫn yêu tôi

vì tôi còn dễ chán hơn truyện dài

tôi là một kịch bản

trường thiên

BÀI THẤM MỆT ĐẦU TIÊN

tình mới lớn phải không em rất thích?
tách tập tành nào cũng thật dễ thương
thuở đầu đời chú bé soi gương
và mê mải dĩ nhiên làm lạ

tình mới lớn phải không em rất lạ?
cách tập tành nào cũng ngượng như nhau
thuở đầu đời chú bé ôm phao
và nhút nhát, dĩ nhiên ngộp nước

tôi có cánh buồm tấp về ký ức
em có chỗ ngồi quên lãng như mây

dù cát bụi có nhiều phen dấy loạn
cũng yên nằm mang phân bón cho cây
nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi
(những ích kỷ nảy sinh sau lần thảm bại!)

tuổi mười lăm giữa con trai, con gái
đã rõ ràng ai khờ khạo hơn ai
nên bao giờ tôi cũng phải thương tôi

(những ích kỷ nảy sinh sau lần nhục nhã!)

em có một đời rong xanh mơ đá
tôi có ngàn năm say khướt hận thù!

tình mới lớn phải không em rất mỏng?
cách tập tành nào cũng dễ hư hao
thuở đầu đời cầm đũa thấp cao
và nâng chén, dĩ nhiên, đổ vỡ

khi mỏi mòn nghe đời mình trắc trở
hơn lúc nào tôi quá đỗi thương tôi!

(1970 - Trích tập Thiên Tai)

Tình yêu hoài lạ lùng

nỗi tự kiêu tôi

chính là nỗi tự kiêu của giọt sương sắp tan

ban mai trời thổi gió

mọi người làm sao thấu hiểu

và hạnh phúc tôi và hạnh phúc tôi khác nào những giọt sương cuối cùng âm thầm bốc hơi thành mây thành khói mịt mờ trong tâm thức lãng quên mà hạnh phúc mang ý nghĩa hủy diệt đến không còn tàn tích ôi hạnh phúc tôi chìm – hủy diệt chìm trong hủy diệt – nên chẳng biết gì hết

đã là con người rõ rệt

ai không hơn một lần ướt áo

thời tiết thay đổi bất thường

nắng cũng mồ hôi

còn mưa thì thâm lậm

dĩ nhiên

nên tôi có nhiều thời kỳ chạy ráo riết săn đuổi tình yêu (dù tình yêu tôi là đường tên bắn đi từ khả năng một xạ thủ tồi tệ) săn đuổi hạnh phúc (dù hạnh phúc tôi chỉ vài giọt sương chắt mót trên lá cành)

ban mai trời thổi gió

nỗi tự kiêu tôi chính là nỗi tự kiêu của giọt sương sắp tan nên đời sống bấp bênh tự thấy mình cao quí bởi phút giây hấp hối lê thê

thôi thì tất cả những người tình

nhận dùm chút thỉnh nguyện

hãy cùng nhau một lần

nhìn tôi là vĩnh cửu

NÊN SẦU KHỔ DỊU DÀNG

1.

Những kỷ niệm đời xin hãy còn xanh
(Có một ngày mình bỏ trường bỏ lớp
Anh cũng đi như luật định trời dành

Em cũng đi như luật định trời dành)

2.
Nắng bờ sông như màu trang vở cũ
Thuở học trò em làm khổ ai chưa ?

3.
Anh muốn khóc trong buổi đầu niên học
Bàn tay xương cầm hờ hẫng văn bằng

4.
Em hãy đứng trước gương làm dáng
Tự khen mình đẹp quá đi em
(Lỡ mai kia mốt nọ theo chồng
Còn đôi chút luyến lưu thời con gái)

Em hãy ra bờ sông nhìn nắng trải
Nhớ cho mình dáng dấp người yêu
(Lỡ dòng đời tóc điểm muối tiêu
Còn giây phút chạnh lòng như ... mới lớn)

Mình hãy trách đời nhau nhiều hư hỏng
Rồi giận hờn cho kỷ niệm đầu tay
Thu miên man không thấy lá vàng bay
Anh phải nói: buồn chúng ta màu trắng

5.
Tình cứ đuổi theo người như chiếc bóng
Người thì không bắt bóng được bao giờ

6.

Anh muốn khóc trong buổi đầu niên học
Bởi yêu em nên sầu khổ dịu dàng

NGUYỄN TẤT NHIÊN
(1970 - Trích tập Thiên Tai)

LINH MỤC

1.

dĩ vãng là địa ngục
giam hãm đời muôn năm
tôi - người yêu dĩ vãng
nên sống gần Satan
ngày kia nghe lời quỉ
giáng thế thêm một lần
trong kiếp người linh mục
xao gầy cơn điên trăng!

2.

vì tôi là linh mục
không mặc áo nhà giòng
nên suốt đời hiu quạnh

nên suốt đời lang thang!
vì tôi là linh mục
giảng lời tình nhân gian
nên không có thánh kinh
nên không có bổn đạo
nên không có giáo đường
(một tín đồ duy nhất
vừa thiêu hủy lầu chuông!)
vì tôi là linh mục
phổ lời tình nhân gian
thành câu thơ buồn bã
nên hạnh phúc đâu còn
nên người tình duy nhất
vừa thiêu hủy lầu chuông
vì tôi là linh mục
không biết mặt thánh thần
nên tín đồ duy nhất
cũng là đấng quyền năng!

3.

tín đồ là người tình
người tình là ác quỉ
ác quỉ là quyền năng
quyền năng là tín đồ
tín đồ là người tình
(vì tôi là linh mục
giảng lời tình nhân gian!)

4.

vì tôi là linh mục
không biết rửa tội người
nên âm thầm lúc chết
tội mình còn thâm vai ...

(1970 - Trích tập Thiên Tai)

Chỗ tôi

tôi có chỉ cho gia đình

người tôi yêu

là một nàng con gái bắc

mẹ tôi hai lần nhìn

dáng em đi

và nói nó còn nhỏ dại

không hiểu nó thương mày chỗ nào

tôi trả lời chỗ con làm thi sĩ

tuy nhiên tôi vừa đau nhói trái tim

vì hiểu rằng

muôn đời

em vẫn ngó tôi nửa mắt

có gì đâu

thiên hạ lâu nay cứ nhạo báng tôi khùng!

NÊN THỜI GIAN ẤY NGÙI TRÔNG

Giọt mưa xanh mấy tuổi nàng
Tôi nghe lá rụng như vàng áo xưa
Hơi tàn tro ấm lần đưa
Ba năm khơi lại cũng vừa đủ đau

Sớm, trưa, chiều, tối, ra, vào
Người chưa yên nỗi thầm xao xác lòng
Nên thời gian ấy ngùi trông
Khô như hạt bụi trưa ngừng ngập bay

Ba năm vuốt sợi tình dài
Ừ tôi còn vụng ngón tay dậy thì
Thuở nào sầu đã lâm ly
Giờ thêm già héo (nhiều khi hận thù)

Lửa đom đóm mỏi mòn, lu
Nhưng tôi buồn cứ vi vu thổi hoài

Mưa thì mưa thả phai phai
Rồi sau đó sẽ một vài tang thương
Bởi quen cầm lược soi gương
Biết ai ôm gối mộng thường lâu chăng ?

Giọt mưa xanh mấy tuổi nàng

Tôi nghe lá rụng như vàng áo xưa ...

(1970 - Trích tập Thiên Tai)

TÌNH MỘT HAI NĂM

1.

Và thơ tôi gom hết cho người
Rất tội nghiệp như giòng sông nước cạn.

2.

Chiều nay trời mưa trên tóc nhuộm
Không biết người có sợ tàn phai.

3.

Tình một hai năm chưa phải tình dài
Cũng không thể gọi là tình mới
Tôi vẫn đợi như ngày tôi đã đợi
Vẫn ngậm tình về như buổi ngậm tình đi
(Nghĩa là tôi ấp úng chuyện yêu người
Cơ khổ như những lời thú tội!)

4.

Tình sớm rụi bởi rơm tình sớm cháy
Tôi làm sao can đảm ngắm tro tàn?

Nên cuộc đời, cứ thế, run run
(Gió thì lạnh - tay chẳng màng đánh lửa!)

5.

Tôi vẫn đợi, đợi thêm người chút nữa
Tự an ủi mình khi cắn nổi sầu đau
Tình một hai năm... chưa bạc mái đầu
Chưa tuyệt vọng (bởi vì chưa hy vọng).

6.

Và hôm nay mưa nhiều trên tóc nhuộm
Xơ xác người, tôi thấy buồn chưa tôi?
(Biết làm sao cấm đoán được mưa trời?)

7.

Cha mẹ sinh tôi: thằng con bất hiếu
Thề thốt thương người hơn cả song thân!

(1970 - Trích tập Thiên Tai)

Đi trong mưa nhớ duyên

cho nên

mưa

mãi

không ngừng

là trăm năm

ướt

một quần

yêu

em

NGUYỄN TẤT NHIÊN

KHÚC BUỒN TÌNH

(1)
người từ trăm năm
về qua sông rộng
ta ngoắc mòn tay
trùng trùng gió lộng
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa
khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)
người từ trăm năm
về khơi tình động
ta chạy vòng vòng
ta chạy mòn chân
nào hay đời cạn
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa

khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)
người từ trăm năm
về như dao nhọn
ngọt ngào vết đâm
ta chết âm thầm
máu chưa kịp đổ
(thà như giọt mưa
vỡ trên tượng đá
thà như giọt mưa
khô trên tượng đá
có còn hơn không
mưa ôm tượng đá)

(2)
thà như giọt mưa
gieo xuống mặt người
vỡ tan vỡ tan
nào ta ân hận
bởi còn kịp nghe
nhịp run vồi vội
trên ngọn lông măng
(người từ trăm năm
vì ta phải khổ)

HỒNG TRẦN

Em mùa thi diện cũng xênh xang
Áo mới còn bay mùi tơ hàng
Ta tiếc dùm ai từng sợi tóc
Rụng lẻ loi sầu trên vai ngang

Em mùa thi khua đôi guốc cao
Bàn chân Nam Định rất chiêm bao
Ta sợ bùn đen vây nếp chỉ
Bởi vì tháng bảy có mưa mau

Em mùa thi mơn như trái cam
Con mắt kiêu kỳ rất Việt Nam
Ta đợi hôm nào em chợt khóc
Dù đượm u hoài hay hân hoan

Em mùa thi ưng ửng phấn hồng
Đôi má làm duyên cùng bướm ong
Ta lo ngàn cánh môi tàn nhẫn
Chờ gió giông nào rớt nụ hôn

Em mùa thi xanh màu lá non
Ve vẩy cười trên cành lộc thơm
Toan ghé tay phàm ai trộm ngắt
Đau đớn trong ta mấy trận đòn

Sức tôi dựng tình

1

những cọng cỏ bay điên

tung tăng ngoài đồng nội

một người tình thiêng liêng

trong vòng đua vận hội

tôi đuổi bắt không ngừng

dầm nắng mưa, cũng tội

những cọng cỏ khô bay

người tình như ngựa quí

cả hai đều phi thường

tôi không là gió giông

tôi không là oan hồn

nên chạy hoài thấm mệt

cùng cơn đau xốc hông

vòng đua dĩ nhiên tròn

âm mưu vừa lóe mọc

tôi quay đầu chạy ngược

hy vọng gỡ phần thua

nhưng trọng tài phản đối

nhưng khán giả reo hò

người tình hí vang trời

cỏ khô bay đầy trời

cả hai đều chiến thắng

tôi xuôi tay ngó trời

biết lấy gì căm phẫn?

2

vài ba chiếc lá vàng

trong vườn cây trái đỏ

vài ba chiếc lá vàng

buổi lìa trần buồn bã

tôi nhủ tôi thì thầm:

"đời sống thật hối hả

hãy cố giữ thăng bằng

sau những lần vấp ngã"

tôi nhủ tôi nhiều lần

nhiều lần, rồi lãng quên

3

"khi giáp mặt người tình

cứ lừa thế tấn công

bằng tất cả thủ đoạn"

đó là một điều răn

dỗ tôi – người bất hạnh

dỗ tôi – người hay quên

4

mỗi phần của linh hồn

là thầm kín vô âm

tôi làm sao bày tỏ

người tình có hào quang

mắt tôi vừa thấy rõ

5

Chúa không đủ kiên nhẫn

nhắc nhở một con chiên

có cuộc đời đãng trí.

NGUYỄN TẤT NHIÊN

Chết tôi một cuộc vong tình

1

nghe trong hồn cỏ em còn

trời xanh đuối mộng, mưa mòn tóc, thu

(hỡi ơi tình đã sương mù

bỏ tôi hiu quạnh mái đầu trông mong)

2

đau lòng

là con dốc cũ đầy vong ngôn nàng

3.

mai về thiếp giữa rừng hoang

chiêm bao chắc cũng hai hàng chân đi

(xa người tôi bỗng man di

tay nâng sầu thảm tay ghì trăng hoa)

4

cây trong vườn nhớ, la đà

lệ như thơ khóc vài ba mộ phần

5

mưa nào rớt giữa hư không

xác tôi nằm dưới bia hồng chân mây

ướt dùm đôi ngọn cỏ may.

NGUYỄN TẤT NHIÊN

Bài hối trên tay duyên

bất thần sáng mắt yêu ai

khác chi mời người bứt ruột

khúc ruột nào ứa men thơ

nhớt tay làm em muốn khóc

quả tình ta nhiều sâu độc.

NGUYỄN TẤT NHIÊN

Phẳng lặng

nhìn em buổi chiều mất trinh vì có người nắm tay

lẽ ra tôi phải rất buồn

và hát bài con quì lạy Chúa trên trời

hay nhẹ nhàng lắm cũng

đôi tiếng thở dài...

(tôi tốn công giải thích cùng bạn bè

về thái độ yên lành quá đáng

rằng đám ma thứ nhất đám ma thứ hai đi ngang

là những đám ma

đám ma thứ ba đám ma thứ tư đám ma thứ năm...

đi ngang

là những xe vận tải).

THIÊN THU

sao thiên thu không là xa nhau ?
nên mưa xưa còn giăng ngang hồn sầu
tôi đứng như cây cột đèn gẫy gập
và một con đường cúp điện rất lâu

sao thiên thu không là chôn sâu ?
nên nắng xưa còn hanh mái tóc nhầu
tôi đứng như xe tang ngừng ngập
và một họ hàng khăn trắng buồn đau

sao thiên thu không là đường chim ?
nên mây năm xưa còn trên tay phiền
tôi đứng như tường vôi luống tuổi
và những tàng xanh chùm gởi quê hèn!

sao thiên thu không là lãng quên ?
nên tình xưa còn cháy âm thầm
tôi đứng như căn nhà nám lửa
và những người thân trốn chạy vội vàng!

sao thiên thu không là sương tan ?
nên mặt trời xưa còn gượng huy hoàng
tôi đứng như dòng sông im lặng
và những cánh buồm kiệt sức lang thang!

sao thiên thu không là thiên thu
nên những người yêu là những ngôi mồ
tôi đứng một mình trong nghĩa địa
và chắc không đành quên khổ đau!

NHỮNG BÀI KHÁC

THƠ NHIÊN

tặng "bạn nhỏ" của thành phố sương mù

Hỡi người tóc mướt như sông

Sao cô chảy hết nguồn lòng của anh

Mai kia ngoảnh mặt sao đành

Bằng không gặp lại tình hành sao cam?

Hỡi người tóc gió Nha Trang

Sao cô xua hết mây đan nắng hồng

Chiều nao con sáo sang sông

Hương đồng cỏ nội anh buồn với ai?

Hỡi người tóc nội thành bay

Sao cô nhập một mười hai nhịp cầu

Chừng nào cô lấy chồng đâu

Gặp anh ghé nón tựa sầu nơi mô

Hỡi người tóc ủ ca dao

Sao cô không biết môi nào môi anh

Để cho sợi tóc chẳng lành

Ươm hương cao xuống chân quanh tìm trầu

Bây giờ anh biết đường nao

Bác ơi lòng "mạ" lối nào đi quanh

(Trích Làng Văn số 53, Tháng 1/1989)

Khúc Du Dung

thức dậy, trầm ngâm cùng sự sống
mặt trời bình thản nắng trong veo
cánh hoa cúc mỏng môi em mỏng

sao lại nguyên nhân lượng thủy triều ?

thức dậy, như bao thức dậy khác
đừng đùa, thức dậy khác nhau xa
đêm qua trăng thấy dòng sinh mệnh
quanh vào hơi thở một nụ hoa...

(Trích Làng Văn số 80 - Tháng 4/1991)

Mới Thức

Sáng hôm nay có đôi chim se sẻ
ngồi gần nhau như bữa nọ tình ta
chúng chẳng biết chi khổ đau và hạnh phúc
nhưng anh tin rằng chúng biết thứ tha…

sáng hôm nay khi không bỗng thấy
cửa sổ nào khoảng khoát lại hồn anh
những lòng đường nghe từng lá cây xanh
thương bất cứ bàn chân nào đi bộ…

sáng hôm nay có đôi chim nho nhỏ
mớm mồi nhau bắng nhắng cả tỉnh vui
chúng cóc biết trời trăng chi hai mà một
Nhưng kìa xem… mỏ chúng mềm như môi…

sáng hôm nay chưa chi phát nhớ
đôi mắt nào ấm cúng giữ gìn nhau

chúng hỏi với nhau, nào muốn chi nào?
chúng láu cá chơi cái cái tình xí hụt!

Tình yêu dạy anh điều nhẫn nhục
đau khổ dạy anh điều cảm thông
hạnh phúc dạy anh điều ban phát
em dạy anh tất cả, phải không?

sáng hôm nay anh muốn ai cũng biết
bàn tay nào tươm tất lại đời anh
như những ngã tư cần phải đỏ, vàng, xanh
cho trật tự những thắng, ga, sang số...

(Trích Làng Văn số 78 – Tháng 2/1991)

PHỤ LỤC

ĐỂ NGƯỜI TÊN DUYÊN, ĐAU KHỔ MUÔN NIÊN!

http://huyvespa.multiply.com/journal/item/645/645

Như nhiều tác phẩm được viết lên từ những mối tình (có thể là những mối tình câm, hay chỉ có khi là 1 nàng thơ trong viễn tượng) với 1 bóng hình nào đó, như TCS với Diễm trong Diễm Xưa, Anh Bằng với Thụy trong Khúc Thụy Du (của Du Tử Lê), Phạm Thiên Thư với HoàngThị Ngọ trong Ngày xưa Hoàng Thị, Hoàng Thi Thơ với Thi trong Người Trinh Nữ Tên Thi, Nguyên Sa với Nga trong bài thơ cùng tên.... Thà Như Giot Mưa (thơ Ng.Tất Nhiên, nhạc Phạm Duy) cũng cùng 1 "tông" màu tha thiết ấy và hình ảnh người tình luôn là.... nỗi ám ảnh, nỗi say mê bất tận của các tác giả này...Những người tình, đã đến, đã "ngồi xuống đây", đã là 1 phần đời cúa các tác giả, nhưng mãi là "cuộc đời" của tất cả những độc giả, những thính giả sau này.

Tuy thế, Thà như giọt mưa của Nguyễn Tất Nhiên (được Phạm Duy phổ nhạc) là 1 tác phẩm đau đớn và giằng xé nhất. Nếu như những Thụy, những Diễm, những Ngọ...được nhắc đến chỉ như là 1 quá khứ, 1 kỉ niệm đẹp, 1 trang đời được lật lại, thì Duyên, trong thơ Nguyễn Tất Nhiên và qua nét nhạc tài hoa của Phạm Duy, là 1 "vết mực " không thể nào "xóa bỏ không hay" được, hình ảnh ấy, cứ trở đi trở lại, cứ khiến nhà thơ như đang trong một cơn "vật vã trôi", đến nỗi những tuyệt tác của ông được mọi người gắn cho là một mối tình điên.

Còn cuộc tình nào đẹp hơn..những cuộc tình được viết vào thơ???

Từ thuở anh chàng Nam Kì Nguyễn Tất Nhiên yêu "Cô Bắc kỳ nho nhỏ"

"Đôi mắt tròn, đen, như búp bê

Cô đã nhìn anh rất ... Bắc Kỳ

Anh vái trời cho cô dễ dạy

Để anh đừng uổng mớ tình si"

cho đến khi phát giác nhửng chua cay trong cơn say ái tình ấy

"Tình cứ đuổi theo người như chiếc bóng

Người thì không bắt bóng được bao giờ

Anh muốn khóc trong buổi đầu niên học

Bởi yêu em nên sầu khổ dịu dàng."

(Bởi yêu em sầu khổ dịu dàng)

cho đến khi tan giấc mộng lành. khi...

"Tình mới lớn phải không em rất mỏng ?

Cách tập tành nào cũng dễ hư hao

Thuở đầu đời cầm đũa thấp cao

Và nâng chén, dĩ nhiên, đổ vỡ

Khi mỏi mòn nghe đời mình trắc trở

Hơn lúc nào tôi quá đỗi thương tôi ! "

...rồi vì yêu quá, nên

"Ta muốn riêng ta - người bất hạnh

Để em còn mím lệ chảy ngang tôi

Tay run run vuốt mặt kẻ qua đời

Và sau đó ... em nên cười ta dại dột !"

Cho đến khi những yêu thương cuồng dại, muốn sống hoài, muốn sống mãi với người tình của mình, muốn biến mình thành mưa, thành những giọt nước mắt từ trời, cứ thế rơi tự nhiên, rơi hoài hoài, rơi suốt kiếp, rơi ...để "người tên Duyên" phải "đau khổ muôn niên"... Còn đắm say, mới còn thù hận...Còn chất ngất, mới còn có sự hờn căm ấy...

Cái lạ và độc đáo của thơ Nguyễn Tất Nhiên là ở đó, có thể, ông không nghĩ là mình đang làm thơ, ông chỉ viết những gì mình nghĩ, và những bài-thơ-suy-nghĩ ấy, đầy chất đời, bởi vậy, nó đã lại với chúng ta...đến giờ này, cũng là 1 điều dễ hiểu!

Dù biết rằng tình yêu không thể nào lý giải, không thể nào gượng ép. Nếu cô Duyên, xin tạm gọi là cô Duyên, trong một dịp tình cờ nào đó đọc được những giòng thơ nức nở này. Lòng cô Duyên có giao động cho mối tình khờ dại??!! Không hiểu cô Duyên khi xưa có đáp lại một chút ân tình gì cũa nhà thơ hay không , hay chỉ là tình một chiều?? Nếu chỉ là tình môt chiều thì quả thật nhà thơ yêu đên điên dại. Yêu đến báo trước dấu hiệu sẽ tự tử vì tình.

Nếu cô Duyên có "duyên" tình cờ đọc được nổi lòng cũa nhà thơ, không hiểu cô, bây giờ chắc cũng đã "tóc đã bạc màu" có chợt nhớ đến quãng đời học sinh thơ mộng, có anh học trò đứng đợi nơi sân trường, với lòng thổn thức??!!.

Cô Duyên có thể bây giờ đang đếm lại những mảnh tình?? Có chợt nhớ đến người xưa và lòng hối hận??.!!Chính cô Duyên đã giết chết một tâm hồn.. Nguyễn Tất Nhiên yêu cô Duyên đến điên dại. Nhưng (có nên không??), chúng ta có lẽ cũng cần cảm ơn cô, vì đã đến với cuộc đời NTT, đã gieo vào đời ông 1 mối tình đau, để những bài thơ ấy, thành những tác phẩm độc nhất vô nhị của nền thi ca VN....Và có lẽ, trước đó, bây giờ, và sau này, hể có ai vì tình mà quá đau đớn, vì tình mà quá chua chát, thì dù người yêu, có tên gì, thì cũng sẽ hát hoài, hát mãi "để người tên Duyên, đau khổ muôn niên"....!!!